

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice
"Transelectrica" S.A.

Nr. /

SE APROBĂ,
Președinte DIRECTORAT
Gabriel ANDRONACHE

Membru DIRECTORAT
Ștefăniță MUNTEANU

Membru DIRECTORAT
Cătălin-Constantin NADOLU

Membru DIRECTORAT
Bogdan TONCESCU

Membru DIRECTORAT
Florin-Cristian TĂTARU

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ

privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de producere/locurilor de consum și de producere

COD: TEL –
Ediția : I
Revizie : 0
Aviz CTES nr.

Nr. Crt.	Elemente privind responsabili	Prenume și Nume	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.3	Avizat	Cătălin SAVA	Director UMICA		
		Ion SMEEIANU	p.Director DMI - Inspector Sef DMI		
		Mihai Cosmin MONAC	Director UMA		
1.2	Verificat	Daniel BALACI	Director DEMDRET		
1.1	Elaborat	Daniela BOLBORICI	Manager DDRET		

Drept de proprietate

Prezenta procedură este proprietatea **Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice « Transelectrica » - S.A.** Multiplicarea și utilizarea parțială sau totală a acestui document este permisă numai cu acordul scris al conducerii « **Transelectrica** » - S.A.

2. Cuprins

Numărul componentei în cadrul procedurii	Denumirea componentei din cadrul procedurii	Pagina
1.	Pagina de Gardă	1
2.	Cuprins	2
3.	Situația edițiilor și a reviziilor	3
4.	Scopul	4
5.	Domeniul de aplicare	4
6.	Documente de referință	7
7.	Definiții și abrevieri	8
8.	Mod de lucru	9
9.	Responsabilități	13
10.	Anexe, înregistrări, arhivări	20
11.	Lista de difuzare	22

Procedura operațională
privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de producere/locurilor de consum și de producere

Cod: TEL - 03.33

Pag. 3 / 9

Ediția I, rev.2

Revizia 0123456789

3. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR

Documentul elaborat: Procedura operațională
privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de producere/locurilor de consum și de producere

COD: TEL –

Nr. Rev.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției revizuită	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
0	1	2	3	4
1.	Ediția I, Revizia 0	Elaborare inițială	-	Mai 2022

4. Scop

4.1. Prezenta procedură a fost elaborată ca urmare a intrării în vigoare a prevederilor art. 43 alin. (3) lit. e) și ale art. 43 alin. (5¹) – (5⁵) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare.

4.2. Scopul procedurii este de a stabili modul de aplicare a prevederilor articolului 43 alin. (3) lit. e) din *Regulamentul de racordare*, care prevede că *“achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru aceleași lucrări de întărire din categoria prevăzută la art. 42 alin. (1) lit. b), în situația în care locul de producere/consum și de producere este pus sub tensiune primul, cu recuperarea ulterioară a acestora de la ceilalți utilizatori, în conformitate cu prevederile unor proceduri specifice, elaborate de operatorii de rețea și avizate de ANRE”*.

5. Domeniul de aplicare

5.1. Procedura se aplică de către *Transelectrica* la emiterea avizelor tehnice de racordare și la încheierea contractelor de racordare.

5.2. Art. 66 din *Regulamentul de racordare* prevede următoarele:

“(1) Operatorii de rețea organizează activitatea privind racordarea utilizatorilor la rețea pe baza procedurilor proprii, potrivit prezentului regulament, astfel încât aceasta să se desfășoare operativ, fără întârzieri sau blocaje în procesarea cererilor, cu minimum de deplasări din partea solicitanților, în acord cu reglementările ANRE. Procedurile se publică pe pagina de internet proprie a operatorilor de rețea.

(1¹) Operatorul de transport și de sistem stabilește și publică proceduri transparente și eficiente privind racordarea nediscriminatorie la sistemul de transport a unor noi instalații de producere și a unor noi instalații de stocare a energiei, în acord cu reglementările ANRE. Procedurile respective sunt supuse aprobării ANRE.

(2)Procedurile prevăzute la alin. (1) conțin inclusiv prevederi care stabilesc costurile de realizare a lucrărilor de întărire a rețelei electrice din amonte de punctul de racordare și/sau condițiile de constituire, încetare și executare a garanțiilor financiare prevăzute la art. 31.”

Prevederile procedurii se aplică în cazul în care *Transelectrica* a emis aviz tehnic de racordare pentru un loc de producere/de consum și de producere în conținutul căruia sunt prevăzute lucrări de întărire pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării mai multor locuri de producere/consum și de producere și mențiunea potrivit căreia *Transelectrica* nu poate finanța costurile aferente lucrărilor respective într-o perioadă de timp care ar permite realizarea lucrărilor până la data solicitată de utilizator pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare (*Transelectrica* nu are prevăzute lucrările de întărire generale respective în planul de dezvoltare RET), în conformitate cu reglementările ANRE în vigoare.

6. Documente de referință

6.1. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

6.2. Ordinul ANRE nr. 59/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare;

**Procedura operațională
privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de
care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de
producere/locurilor de consum și de producere**

Cod: TEL - 03.33

Pag. 5 / 9

Ediția I, rev.2

Revizia 0123456789

- 6.3. Ordinul ANRE nr. 105/2022 pentru aprobarea Contractului-cadru de racordare la rețele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- 6.4. Ordinul ANRE nr. 11/2014 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- 6.5. Ordinul ANRE nr. 141/2014 pentru aprobarea tarifelor specifice și indicilor specifici utilizați la stabilirea tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- 6.6. Ordinul ANRE nr. 74/2014 pentru aprobarea conținutului cadru al avizelor tehnice de racordare, cu modificările și completările ulterioare;
- 6.7. Codul Tehnic al RET– Revizia I, aprobat prin Ordin Președintelui ANRE nr. 20/2004, cu modificările și completările ulterioare
- 6.8. Licența nr. 161/22.12.2000 pentru transportul de energie electrică și furnizarea serviciului de sistem, acordată Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A., modificată prin Decizii ale președintelui ANRE;
- 6.9. PE 026 –Normativ pentru proiectarea Sistemului Energetic Național;
- 6.10. Regulamentul de Organizare și Funcționare al Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice Transelectrica S.A.;
- 6.11. Structura organizatorică și funcțională a Transelectrica S.A.;
- 6.12. Ordinul ANRE nr. 204/2019 pentru aprobarea Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare;
- 6.13. Procedura operațională: Elaborarea Planului de dezvoltare RET pe 10 ani – cod TEL 03.08;
- 6.14. Procedura operațională privind organizarea și funcționarea comisiilor pentru soluționarea disputelor / divergențelor privind accesul la rețelele electrice de interes public – COD : TEL – 01.15;
- 6.15. Procedură Operațională Avizarea documentațiilor în cadrul CTA și CTES al CNTEE „Transelectrica” S.A – COD:TEL-00.04 Editia: I;
- 6.16. Procedura Operațională Stabilirea întăririlor de rețea necesare pentru racordarea utilizatorilor la rețele electrice de interes public, a valorii puterii maxime care poate fi aprobată fără realizarea lucrărilor de întărire, a componentei Ti a tarifului de racordare și a condițiilor de constituire a garanțiilor financiare. COD: TEL – 03.33.

Toate actele normative si administrative invocate în cuprinsul prezentei proceduri vor fi luate în considerare în forma existentă la momentul aplicării, ținând cont de toate modificările, completările, abrogările parțiale sau totale ulterioare adoptării și înlocuirile cu alte acte normative, lista nefiind exhaustivă.

7. Definiții și prescurtări

7.1. Definiții

Se aplică definițiile din documentele de referință.

7.2. Abrevieri

ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
ATR	Aviz tehnic de racordare
CR	Contract de racordare
CTES	Consiliul Tehnico-Economic și Științific al CNTEE "Transelectrica" S.A.
EARET	Entitatea organizatorică responsabilă cu accesul la RET
ED	Entitatea organizatorică responsabilă cu dezvoltarea RET
EI	Entitatea organizatorică responsabilă cu realizarea investițiilor
PD-RET	Planul de dezvoltare a RET pe 10 ani
Procedura	Procedura operațională privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de producere/locurilor de consum și de producere
Regulament de racordare	Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare
RET	Rețea Electrică de Transport
Transelectrica/Compania	Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A.

8. Mod de lucru

8.1 Stabilirea condițiilor de aplicare a schemei de împărțire a costurilor de realizare a lucrărilor de întărire pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării mai multor locuri de producere/consum și de producere

În cazul în care *Transelectrica* nu are posibilitatea realizării lucrărilor de întărire din categoria prevăzută la art. 42 alin. (1) lit. b) din *Regulamentul de racordare* (generale) până la data solicitată pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare, fapt consemnat în ATR emis utilizatorului, titularul ATR poate opta pentru achitarea costurilor de realizare a lucrărilor de întărire respective în conformitate cu prevederile art. 43, alin. (3), lit. e) din *Regulamentul de Racordare*.

În ATR ce va fi emis noului utilizator vor fi precizate:

- a) valoarea costurilor pentru fiecare lucrare de întărire din categoria prevăzută la art. 42 alin. (1) lit. b) din *Regulamentul de Racordare*;
- b) posibilitatea utilizatorului de a opta pentru achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru aceleași lucrări de întărire din categoria celor prevăzute la art. 42 alin. (1) lit. b) din *Regulamentul de Racordare*;
- c) dreptul utilizatorului de a primi compensații din partea celorlalți utilizatori beneficiari ai lucrărilor respective.

Utilizatorul acceptă achitarea, cu recuperarea ulterioară de la ceilalți utilizatori care beneficiază de aceleași lucrări de întărire generale, a costurilor care le revin acestora pentru lucrările de întărire respective, în scris, printr-un acord pe care îl transmite la *Transelectrica*, acesta constituind document al

CR.

8.2 Modul de calcul al costurilor care revin unui utilizator pentru lucrări de întărire rețea necesare pentru racordarea mai multor locuri de consum și/sau de producere, în vederea recuperării de către utilizatorul care a achitat integral costurile lucrărilor de întărire

Contribuția fiecărui utilizator la acoperirea costurilor de realizare a unei întăriri de rețea este proporțională cu puterea aprobată pentru evacuare pentru locul de producere/de consum și de producere care îi aparține, considerând valoarea integrală a costurilor de realizare a acelei întăriri de rețea alocată sumei puterilor aprobate pentru evacuare ale instalațiilor de utilizare deja puse sub tensiune, inclusiv puterea aprobată pentru evacuare pentru locul de producere/de consum și de producere care aparține respectivului utilizator.

Se calculează cota de participare la lucrarea de întărire de către utilizatorul k:

$$C_{pk} = P_k / \sum_{m=1}^N P_m$$

Unde: C_{pk} – cota de participare la lucrare de către utilizatorul k

P_k [MW] - puterea aprobată pentru centrala electrică a utilizatorului k

$\sum_{m=1}^N P_m$ [MW] – suma puterilor aprobate pentru toți utilizatorii, inclusiv P_k

N = numărul total de utilizatori

Cota de participare calculată cu formula de mai sus va fi recalculată în momentul încheierii unui CR pentru un utilizator care are prevăzute în ATR aceleași lucrări de întărire.

Se va utiliza un model de calcul al compensației către primii utilizatori prezentat în Anexa 1 la Procedură.

8.3 Încheierea CR

Încheierea CR se va realiza în conformitate cu prevederile contractului-cadru de racordare la rețele electrice de interes public, aprobat prin Ordin ANRE.

În CR sunt prevăzute:

- valoarea costurilor pentru realizarea lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori;
- valoarea corespunzătoare lucrărilor de întărire generale pe care utilizatorul are obligația să o restituie, în conformitate cu prevederile *Regulamentului de racordare*, primului utilizator care a realizat lucrările de întărire generale, respectiv utilizatorilor ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune înaintea instalațiilor de utilizare proprii;
- drepturile și obligațiile părților contractante cu privire la achitarea și recuperarea cotelor de participare la suportarea costurilor lucrărilor de întărire generale.

După semnarea CR în care sunt menționate toate condițiile privind realizarea și recuperarea costurilor achitate în calitate de prim utilizator, utilizatorul achită costurile ce îi revin prin obligațiile contractuale.

Restituirea cheltuielilor de către utilizatorii care beneficiază de aceleași lucrări de întărire realizate de un

prim utilizator se realizează prin intermediul operatorului de rețea. Utilizatorii respectivi au obligația de a achita către *Transelectrica* costurile respective, anterior termenului de punere sub tensiune a instalațiilor de utilizare pentru perioada de probe, în conformitate cu prevederile din CR.

Transelectrica încasează de la un utilizator contravaloarea cheltuielilor suportate de acesta, pe care ulterior o achită primului utilizator sau, după caz, utilizatorilor ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune înaintea instalației de utilizare proprii ale utilizatorului respectiv, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la încasarea acesteia de la utilizator, dar nu mai târziu de data punerii sub tensiune a instalației de utilizare pentru perioada de probe.

8.4 Evidența utilizatorilor care contribuie la realizarea unei întăriri de rețea

Pentru fiecare întărire de rețea care nu este cuprinsă în PD-RET și care se realizează prin contribuția utilizatorilor se întocmește un registru în care se specifică:

- Primul utilizator care a fost de acord cu achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru realizarea întăririi respective;
- Lista utilizatorilor care contribuie la realizarea întăririi respective și valoarea contribuției fiecăruia.

Lista utilizatorilor se actualizează în cadrul registruului de fiecare dată când se emite ATR pentru un nou utilizator care participă la realizarea întăririi respective de rețea sau când expiră ATR-ul sau când se reziliază CR pentru un utilizator din lista respectivă.

9. Responsabilități

9.1. Entitatea organizatorică responsabilă cu dezvoltarea RET – ED

9.1.1. Actualizează Procedura când este necesar și răspunde de avizarea acesteia în CTES.

9.2. Entitatea organizatorică responsabilă cu accesul la RET –EARET

9.2.1. Redactează ATR în conformitate cu Procedura.

9.2.2. Redactează CR în conformitate cu Procedura.

9.2.3. Întocmește și actualizează registrul specificat la pct 8.4 pentru fiecare întărire de rețea realizată prin contribuția utilizatorilor.

9.2.4. Derulează CR.

9.2.5. Solicită introducerea în Planul de investiții a lucrărilor de întărire de rețea finanțate prin contribuția utilizatorilor în conformitate cu Procedura.

9.3 Entitatea organizatorică responsabilă cu realizarea investițiilor - EI

9.3.1 Introduce în Planul de investiții lucrări de întărire de rețea finanțate prin contribuția utilizatorilor în conformitate cu Procedura, la solicitarea EARET.

9.3.2 Realizează investițiile de întărire de rețea finanțate prin contribuția utilizatorilor în conformitate cu Procedura prezenta si PO TEL 00.39.

10. ANEXE, ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

10.1. ANEXE

**Procedura operațională
privind stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de
care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de
producere/locurilor de consum și de producere**

Cod: TEL - 03.33

Pag. 9 / 9

Ediția I, rev.2

Revizia 0123456789

Anexa nr. 1 la Procedură

10.2. ÎNREGISTRĂRI

Pentru aplicarea Procedurii vor fi emise următoarele documente:

10.2.1. Aviz CTES pentru Procedura

10.2.2. Avize CTES ale studiilor de soluție

10.2.3. Avize Tehnice de Racordare

10.2.4. Contracte de Racordare

10.2.5. Registre de evidența utilizatorilor care contribuie la realizarea de întăririi de rețea conform pct. 8.4

10.3. ARHIVĂRI

Arhivarea Procedurilor elaborate de EO și a celorlalte informații documentate se face conform prevederilor TEL 03.24 "Activitatea de arhivă în CNTEE Transelectrica SA"

11. LISTA DE DIFUZARE

Document difuzat: **Procedură Operațională**

Denumire: **Stabilirea costurilor aferente lucrărilor de întărire generale de care beneficiază mai mulți utilizatori pentru racordarea locurilor de producere/locurilor de consum și de producere**

Cod TEL:

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	Format Electronic	Toate entitățile organizatorice ale C.N.T.E.E. "Transelectrica" S.A.	Toți angajații	-	zz.II.aa Data postării pe site	N/A
3.2.	Informare	N/A					
3.3.	Evidență	Original	DMI-Dep.MI, Funcția – IMC (Inspector Managementul Calității)				
3.4.	Arhivare	E1 (copie martor)	DEMDRET-DDRET				
3.5.	Alte scopuri	-					

Anexa 1 - Model de calcul a compensatiei

DENUMIRE LUCRARE: LEA 110kV .....
 VALOAREA INTEGRALA A
 LUCRARI DE INTARIRE: 1,000,000

pas (utilizatori)	utilizatori racordati	P_aprobata (MW)	suma platita de utilizatori pana in acest pas (lei)	P_totala (MW)	cota de participare	suma noua (lei)	diferenta de primit de la urmatorii utilizatori (lei)
1	utiliz_1	5	1,000,000	5	1.00	1,000,000.00	-
2	utiliz_1	5	1,000,000	7	0.71	714,285.71	285,714.29
	utiliz_2	2			0.29	285,714.29	
3	utiliz_1	5	714,286	10	0.50	500,000.00	214,285.71
	utiliz_2	2	285,714		0.20	200,000.00	85,714.29
	utiliz_3	3			0.30	300,000.00	
4	utiliz_1	5	500,000	17	0.29	294,117.65	205,882.35
	utiliz_2	2	200,000		0.12	117,647.06	82,352.94
	utiliz_3	3	300,000		0.18	176,470.59	123,529.41
	utiliz_4	7			0.41	411,764.71	
5	utiliz_1	5	294,118	32	0.16	156,250.00	137,867.65
	utiliz_2	2	117,647		0.06	62,500.00	55,147.06
	utiliz_3	3	176,471		0.09	93,750.00	82,720.59
	utiliz_4	7	411,765		0.22	218,750.00	193,014.71
	utiliz_5	15			0.47	468,750.00	
6	utiliz_1	5	156,250	42	0.12	119,047.62	37,202.38
	utiliz_2	2	62,500		0.05	47,619.05	14,880.95
	utiliz_3	3	93,750		0.07	71,428.57	22,321.43
	utiliz_4	7	218,750		0.17	166,666.67	52,083.33
	utiliz_5	15	468,750		0.36	357,142.86	111,607.14
	utiliz_6	10			0.24	238,095.24	